

บทที่ ๑

บทนำ

นับวันรถยนต์จะมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตของเรา อันอาจจะกล่าวได้ว่า "รถยนต์เป็นปัจจัยที่ 5" ของเรา ไม่ว่าจะเป็นการใช้สอยส่วนตัว การคมนาคม หรือแม้แต่การค้าเงิน ธุรกิจในยุคปัจจุบัน รถยนต์มีส่วนสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพพร้อมทั้งการประหยัดเวลา ไม่ว่าผู้ใช้จะใช้รถยนต์เพื่อวัตถุประสงค์ใด แต่รถยนต์ก็เป็นเครื่องจักรที่ประเทศของเรายังไม่สามารถจะผลิตมาใช้เองได้ แม้ประเทศของเราจะมีโรงงานประกอบรถยนต์เป็นจำนวนมาก แต่โรงงานเหล่านี้ยังคงดำเนินงานประกอบและผลิตรถยนต์โดยได้รับชิ้นส่วนที่สำคัญส่วนใหญ่จากบริษัทแม่ซึ่งอยู่ในต่างประเทศ จึงทำให้รถยนต์แต่ละประเภทมีราคาสูง ประกอบกับประเทศของเราเป็นประเทศค่อนข้างยากจน ฉะนั้น การใช้รถยนต์แต่ละคัน เจ้าของรถยนต์ทุกคนก็จะพยายามใช้รถยนต์ของตนให้คุ้มค่าที่สุด ประหยัดที่สุด ประหยัดที่สุด และให้มีอายุการใช้งานยาวนานที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ แต่รถยนต์ก็เหมือนเครื่องจักรชนิดอื่น ๆ ที่มีอายุการใช้งานที่มีระยะเวลาเฉพาะตัว นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับการใช้และการบำรุงรักษาด้วย ดังนั้นการให้บริการของอู่ซ่อมและเปลี่ยนยางรถยนต์จึงมีบทบาทสำคัญควบคู่กับการใช้รถยนต์ ปัจจัยอื่น ๆ รวมทั้งเครื่องจักร เครื่องมือ และบุคลากร (ช่าง) ที่จะต้องใช้ในกรให้บริการ บุคลากรนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ประสิทธิภาพของบุคลากรขึ้นอยู่กับภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ตลอดจนการฝึกฝนของบุคลากรเอง วิธีการที่จะทำให้บุคลากรเหล่านี้มีประสิทธิภาพมีหลายวิธีด้วยกัน การศึกษาจากโรงเรียนหรือวิทยาลัยที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ก็เป็นแหล่งผลิตบุคลากรประเภทนี้เหมือนกัน และผลิตบุคลากรได้เป็นจำนวนมากกว่าแหล่งผลิตอื่น ๆ

แนว เหตุผลทฤษฎีที่สำคัญหรือสมมุติฐาน

เป็นที่ทราบกันมานานแล้วว่า ประเทศของเราเป็นประเทศที่กำลังเร่งพัฒนา นอกจากการถือกรรมซึ่งต้องอาศัยสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติแล้ว รัฐยังพยายามจะพัฒนาทางด้านการศึกษา อุตสาหกรรมอีกด้านหนึ่งด้วย เพราะทรัพยากรของชาติล้วนแต่เอื้ออำนวยให้ แต่มีทรัพยากรอีก

ประเภทหนึ่งซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก ทรัพยากรนั้นก็คือกำลังคน และกำลังคนที่ว่านี้ ส่วนหนึ่งมาจากนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาชั้นอาชีวศึกษา ซึ่งนับว่ามีความสำคัญมากที่สุดทั้งในวงการอุตสาหกรรมทางการผลิต การให้บริการ การซ่อมและบำรุง แต่เท่าที่ผ่านมา ทรัพยากรเหล่านี้มีจำนวนไม่น้อยที่มีไ้ไม่มีมาตรฐานหรือมีคุณภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของวงการอุตสาหกรรม ทั้งนี้ น่าจะมีมูลเหตุมาจากหลักสูตร และการเรียนการสอน การฝึกทักษะ อุปกรณ์และเครื่องจักร ตลอดจนระบบการดีที่ทางสถานศึกษาได้จัดให้ ที่สำคัญยิ่งก็คืองบประมาณที่รัฐสนับสนุนต่อการศึกษาค้นนี้ เป็นที่เชื่อถือได้ว่าครู อาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ให้วิชาความรู้และทักษะแก่นักศึกษานั้น มีความรู้ ความสามารถและประสิทธิภาพที่ค่อนักศึกษาส่วนมากเป็นผู้มีสติปัญญาปานกลางและค่อนข้างสูง ถ้าไ้ให้นำคุณสมบัติทั้งของครู อาจารย์ และนักศึกษามารวมกันฝึกฝนโดยไ้ได้รับการสนับสนุนค่านงงบประมาณและการจัดการบางส่วนจากวงการธุรกิจภายนอก ไ้ให้นักศึกษาไ้รับประสบการณ์จากการฝึกทำงานจริง ๆ ไ้ให้บริการทั้งงานผลิตและซ่อมบำรุงแก่บุคคลภายนอก ไ้มีสถานที่ที่เป็นแหล่งและเป็นศูนย์รวมของการดำเนินงานนี้ และจัดไ้มีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ก็เชื่อได้ว่า การศึกษาค้นนี้จะสามารถผลิตบุคลากรอันเป็นทรัพยากรสำคัญยิ่งของชาติ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลประโยชน์อย่างมหาศาลทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่วงการอุตสาหกรรม จะเป็นผลไ้การพัฒนาประเทศสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

ดังนั้น ถ้าไ้มีการจัดตั้งศูนย์บริการและฝึกอบรมนักศึกษาอาชีวศึกษาขึ้นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยจัดแบ่งสายงานออกเป็นหน่วยต่าง ๆ ที่จำเป็น คำนึงการรับนักศึกษาที่ต้องการรับการฝึกอบรมทักษะนอกเหนือไปจากที่ไ้ได้รับการศึกษาจากสถานศึกษาในวันเวลาปกติ คำนึงการรับงานผลิต งานซ่อมบำรุง จากภายนอกทั่ว ๆ ไปมาไ้ให้นักศึกษาไ้ฝึกทำงานจริง จะเป็นการเสริมสร้างทักษะ ความชำนาญและความเชื่อมั่นในการทำงานไ้แก่นักศึกษาภายหลังจากที่จบการศึกษาไปแล้ว

อนึ่ง การให้บริการของศูนย์บริการและฝึกอบรมนักศึกษาอาชีวศึกษา จะมีผลทำให้ผู้รับบริการ ซึ่งไ้แก่ ประชาชนทั่ว ๆ ไป ไ้ได้รับบริการที่มีคุณภาพ ค่าบริการที่ยุติธรรม ตลอดจนคุณภาพที่เชื่อถือไ้ ซึ่งจะเป็นผลไ้ประชาชนทั่ว ๆ ไป วงการธุรกิจ วงการอุตสาหกรรม ไ้มีความเชื่อถือและยอมรับนักศึกษา เหล่านี้ว่า จะเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของชาติในอนาคตข้างหน้า

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษา โครงสร้างของการศึกษาค้นคว้าชีวิตศึกษา
2. เพื่อศึกษา โครงสร้างของสายงานโรงเรียนอาชีวศึกษา โดยเฉพาะวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน
3. เพื่อศึกษาและเสนอแนะความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์บริการและฝึกอบรมนักศึกษาอาชีวศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ในเรื่องต่อไปนี้
  - 3.1 เป็นแนวทางสำหรับการจัดตั้งศูนย์บริการและฝึกอบรมสำหรับโรงเรียนและวิทยาลัยที่ให้การศึกษาในลักษณะคล้ายคลึงกัน
  - 3.2 เป็นแนวทางสำหรับการจัดตั้งศูนย์บริการและฝึกอบรมสำหรับโรงเรียนและวิทยาลัยที่ให้ศึกษาค้นคว้าอื่น เช่น พาณิชย ทัศนกรรม ฯลฯ
4. เพื่อศึกษาแนวทางในอันที่จะทำให้นักศึกษา เปลี่ยนแนวความคิดดั้งเดิมที่มุ่งแต่จะรับราชการ หรือเข้าทำงานในวงกรอุตสาหกรรมเมื่อสำเร็จการศึกษา มาสนใจในการดำเนินงานธุรกิจส่วนตัวตามสาขาวิชาที่ตนได้ศึกษามา

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษานี้ วิทยาลัยช่างกลปทุมวันเป็นวิทยาลัยต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์บริการและฝึกอบรมนักศึกษาอาชีวศึกษา นักศึกษาของวิทยาลัยช่างกลปทุมวันมี 2 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ส่วนการเรียนการสอนได้แบ่งออกเป็น 5 แผนกวิชา คือ แผนกช่างกลโรงงาน แผนกช่างเชื่อมและโลหะแผ่น แผนกช่างยนต์ แผนกช่างไฟฟ้า และแผนกช่างวิทยุและโทรคมนาคม ประกอบด้วยกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นตลาดที่จะศึกษาเป็นตลาดใหญ่ มีจำนวนรถยนต์อยู่มากมาย หลายขนาดและหลายประเภท ตลอดจนรถยนต์ที่อยู่ในจังหวัดใกล้เคียงรอบนอกกรุงเทพมหานคร ก็ถูกนำเข้ามาใช้ในประเทศไทยด้วย ไม่ว่าจะเป็นในด้านการเดินทางท่องเที่ยว การค้าขาย หรือเพื่อธุรกิจอื่น ๆ โรงงานหรืออู่ซ่อมและพ่นสีรถยนต์ก็แบ่งออกเป็นหลายระดับ หลายขนาด ตั้งแต่โรงงานที่เป็นของบริษัทผู้ผลิตและประกอบรถยนต์เอง ซึ่งจะมีขนาดใหญ่

สามารถให้บริการรถรับส่งจำนวนมาก นอกจากนี้ก็มีโรงงานหรือชุมชนและพันธมิตรขนาดเล็ก ที่สามารถให้บริการได้เพียงครั้งละ 1 คัน ดังนั้น การศึกษาความเป็นไปได้ในการตั้งศูนย์บริการและฝึกอบรมนักศึกษาอาชีพศึกษารุ่นนี้ จะมีขอบเขตและข้อสมมุติฐานในการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาเฉพาะแผนกช่างยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
2. จำนวนรถยนต์จะคิดเฉพาะที่จดทะเบียนและต่ออายุเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ตลาด (ลูกค้า) จะคิดเฉพาะรถยนต์นั่งส่วนบุคคลและรับจ้าง (เฉพาะที่เป็นรถเก๋ง) รถตู้ และรถบรรทุก
4. การศึกษาโรงงานหรือชุมชนและพันธมิตรจะมุ่ง เฉพาะชุมชนและพันธมิตรที่มีขนาดเล็กและขนาดกลาง ยกเว้นโรงงานที่เป็นของบริษัทผู้ผลิตและประกอบรถยนต์เอง

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

1. ศึกษาสภาพของตลาด เพื่อให้ทราบถึงปริมาณ (โดยประมาณ) ของผู้ให้และผู้ให้บริการ ตลอดจนการดำเนินงานของผู้ให้บริการ
2. ศึกษาสถานที่ที่จะใช้ในการจัดตั้งศูนย์ฯ เนื่องจากว่าปัจจัยทางสถานที่มีส่วนที่จะทำให้การดำเนินงานดำเนินไปด้วยความสะดวกสบายในการติดต่อทั้งผู้ต้องการเข้าฝึกอบรมและผู้ต้องการใช้บริการให้มีประสิทธิภาพสูง โดยศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ
  - 2.1 ขนาดของพื้นที่ที่เพียงพอสำหรับประเภทและจำนวนนักศึกษาที่เข้าฝึกอบรม
  - 2.2 การคมนาคม เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการติดต่อและการเดินทาง
  - 2.3 สาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ ฯลฯ
  - 2.4 บริเวณใกล้เคียงอันมีผลต่อสภาวะแวดล้อม รวมทั้งโครงการขยายบริเวณของศูนย์ฯ เมื่อถึงเวลาอันควร

ข้อมูลที่ได้จะนำมาศึกษาหาความเหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์ฯ รวมทั้งแนวทางในการขยายสาขาไปตามแหล่งชุมชนอื่น ๆ รอบศูนย์ฯ

3. การจัดตั้งศูนย์บริการและฝึกอบรมนักศึกษาอาชีวศึกษา จะเสนอองค์ประกอบต่าง ๆ ในการจัดตั้งศูนย์ฯ ดังนี้

3.1 สถานที่ตั้งศูนย์ฯ

3.2 การจัดโครงสร้างของศูนย์ฯ และการแบ่งสายกรค่าเนื้องาน

3.3 บุคลากรตามสายกรค่าเนื้องาน

3.4 แผนงานในการค่าเนื้องาน

3.5 การจึระบบงานและการควบคุมกรค่าเนื้องาน

4. ศึกษาเงินลงทุนและผลตอบแทน เพื่อศึกษาต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ใช้ในการค่าเนื้องาน รวมทั้งรายได้ โดยรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง

4.2 ค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์และเครื่องจักร

4.3 ค่าใช้จ่ายในการค่าเนื้องาน

4.4 แหล่งเงินทุน

4.5 รายได้ อันได้แก่ ค่าบริการ ฯลฯ

4.6 อัตราราคาตอบแทนและระยะเวลาคืนทุน

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาค้นคว้า

1. เป็นแนวทางหรือรูปแบบสำหรับการวางแผนและจัดตั้งโรงงานขนาดเล็กและปานกลาง สำหรับนักศึกษาที่มีโอกาสที่จะประกอบอาชีพของตนเอง เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไป อันจะทำให้อุตสาหกรรมบ้านนี้ได้แพร่ขยายและเจริญงอกงามยิ่งขึ้น

2. เป็นแนวทางในการจัดตั้งศูนย์ฯ ประเภทนี้ เพื่อเสริมสร้างทักษะให้นักศึกษาผู้ซึ่ง
เป็นทรัพยากรด้านฝีมือในแก๊งกรอุตสาหกรรม
3. เป็นแนวทางในการจัดตั้งศูนย์ฯ ด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนหรือวิทยาลัยที่สังกัด
กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
4. จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ให้บริการ ในอันที่จะได้รับงานที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ
ค่าใช้จ่ายพอควร และเป็นการสนับสนุนการศึกษาทางอ้อมด้วย